

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри історії України

Олександр

ЗАВАЛЬНЮК

29 серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Фізична культура)
спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
мова навчання українська

2022-2023 навчальний рік

Розробники
програми:

Павло КЛІЩИНСЬКИЙ, кандидат
історичних наук, старший викладач кафедри
історії України

Ухвалено на засіданні історії України

Протокол № 8 від 29 серпня 2022 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

Аліна БОДНАР

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення обов'язкового освітнього компоненту загальної підготовки «Історія та культура України» полягає у формуванні у студентів неісторичних спеціальностей цілісних, системних знань про основні політичні, соціально-економічні, культурні події, явища та процеси минулого, діяльність видатних історичних діячів у різні періоди вітчизняної історії; вміння їх аналізувати, узагальнювати, виділяти основні тенденції і закономірності перебігу історичних подій, виявляти причинно-наслідкові зв'язки; уміти критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб; володіти науковою термінологією й користуватися нею; розглядати суспільні явища в розвитку і конкретно-історичних умовах.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика освітнього компоненту	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Рік навчання	1-й рік	1-й
Семестр вивчення	II семестр	I, II семестри
Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів	5 кредитів
Загальний обсяг годин	150 годин	150 годин
Кількість годин навчальних занять	50 годин	20 годин
Лекційні заняття	30 годин	12 годин
Практичні заняття	-	-
Семінарські заняття	20 годин	8 годин
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	100 годин	130 години
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен

3. Статус дисципліни: обов'язкова компонента професійної підготовки.

4. **Передумови для вивчення дисципліни.** Історія та культура України – одна зі складових історичної науки, що досліджує генезис і закономірності становлення та розвитку українського народу, його боротьбу за національно-державну незалежність та пов'язані з нею подвиги, тріумфи, драми, трагедії. Історія та культури України тісно пов'язане з всесвітньою історією, історією та культурою окремих регіонів, країн, епох, різних сфер суспільного розвитку.

5. Програмні компетентності навчання

За результатами вивчення нормативної обов'язкового компоненту дисциплін професійної підготовки «Історія та культура України» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися наступні компетентності.

Загальні компетентності:

- **ЗК 01** Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність)..

- **ЗК 03** Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вияву національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

- **ЗК 04** Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

- **СК 05** Здатність орієнтуватись в інформаційному просторі у сфері фізичної культури і спорту, здійснювати пошук й критично оцінювати одержану інформацію, а також адекватно оперувати нею під час професійної діяльності (інформаційно-цифрова компетентність).

6. Очікувані результати навчання з дисципліни.

За результатами вивчення обов'язкового компоненту професійної підготовки «Історія та культура України» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі програмні результати навчання:

- **ПРН 01** Уміє використовувати в професійній, громадській діяльності документальні джерела та усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності й демократичного устрою України.

- **ПРН 02** Уміє використовувати інформацію про чинні норми законодавства у сфері освітньої діяльності, нормативно-правові й організаційно-розпорядчі документи й застосовувати її в педагогічній діяльності.

- **ПРН 07** Вміє орієнтуватись в інформаційному просторі фізичної культури, здійснювати пошук і критичний аналіз одержаної інформації, а також адекватно оперувати нею під час професійної діяльності; добирати електронні освітні ресурси, оцінювати їх ефективність для досягнення освітніх цілей відповідно до умов навчання, вікових особливостей, рівня підготовленості й потреб дітей.

Здобувачі вищої освіти після закінчення курсу мають **знати**:

- фактичний матеріал з усіх розділів національної історії;
- персоналії та хронологічні дати;
- питання історіографії та джерелознавства;
- історичну карту;

- понятійний апарат;
 - основні етапи, закономірності та особливості соціально-економічного й політичного розвитку України;
 - досягнення в культурній сфері.

Уміти:

- отримані знання з дисципліни використовувати на практиці, в реальному житті;
 - оперувати історичними термінами, мислити категоріально;
 - працювати з необхідною літературою та джерелами;
 - робити правильний і об'єктивний аналіз історичних процесів, що відбуваються в Україні та за її межами;
 - володіти історичною картою

7. Методи навчання: Словесні, наочні та практичні методи історичного пізнання, розповідь, діалогічний метод, бесіда; використання візуального контенту та відеоматеріалів, створення презентацій, метод моделювання історичної ситуації, технології дистанційного навчання тощо.

8. Засоби діагностики результатів навчання: екзамен, МКР, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах тощо, інші види індивідуальних та групових завдань.

9. Програма навчальної дисципліни

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
ЗМ 1. Загальна Суспільні трансформації та розвиток України з давніх часів і до сьогодення							
Тема 1. Вступ до курсу «Історія та культура України»	9	2	-	-	-	7	-
Тема 2. Первісне суспільство та перші державні утворення на території України	9	2	-	-	-	7	-
Тема 3. Київська держава королівство Руське (ГалицькоВолинська держава)	15	4	-	4	-	7	-
Тема 4. Українські землі під владою	12	2	-	3	-	7	-

іноземних держав							
Тема 5. Українська Національна революція XVII ст.	11	2	-	2	-	7	-
Тема 6. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст. Гетьманщина	10	2	-	1	-	7	-
Тема 7. Українські землі в складі Російської та АвстроУгорської імперій	14	4	-	2	-	8	-
Тема 8. Україна в період Першої світової війни та Української революції 1917/1921 рр.	13	4	-	1	-	8	-
Тема 9. Україна в міжвоєнний період	12	2	-	2	-	8	-
Тема 10. Україна в роки Другої світової війни.	12	2	-	2	-	8	-
Тема 11. Українська РСР у 1945-1991 рр.	11	2	-	1	-	8	-
Тема 12. Україна після проголошення незалежності	12	2	-	2	-	8	-
Разом за змістовим модулем 1	140	30	-	20	-	90	-
Разом	140	30	-	20	-	90	-

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
ЗМ 1. Загальна Суспільні трансформації та розвиток України з давніх часів і до сьогодення							
Тема 1. Вступ до курсу «Історія та культура України»	16	1	-	-	-	15	-
Тема 2. Первісне суспільство та перші державні утворення на території	16	1	-	-	-	15	-

України							
Тема 3. Київська держава королівство Руське (ГалицькоВолинська держава)	13	1	-	2	-	10	-
Тема 4. Українські землі під владою іноземних держав	11	1	-		-	10	-
Тема 5. Українська Національна революція XVII ст.	11	1	-		-	10	-
Тема 6. Україна наприкінці XVII – у XVIII ст. Гетьманщина	13	1	-	2	-	10	-
Тема 7. Українські землі в складі Російської та АвстроУгорської імперій	11	1	-		-	10	-
Тема 8. Україна в період Першої світової війни та Української революції 1917-1921 рр.	13	1	-	2	-	10	-
Тема 9. Україна в міжвоєнний період	11	1	-		-	10	-
Тема 10. Україна в роки Другої світової війни.	13	1	-	2	-	10	-
Тема 11. Українська РСР у 1945-1991 рр.	11	1	-		-	10	-
Тема 12. Україна після проголошення незалежності	11	1	-		-	10	-
Разом за змістовим модулем 1	150	12	-	8	-	130	-
Разом	150	12	-	8	-	130	-

10. **Форми поточного та підсумкового контролю.** Під час відпрацювання курсу «Історія та культура України» передбачені наступні *методи контролю*:

- оцінка виконання та оформлення завдань за темами самостійних робіт;
- оцінка оформлення конспектів лекцій і завдань для самостійної роботи;
- оцінка поточного усного опитування;
- оцінка за письмові модульні контрольні роботи;
- відвідування лекцій і семінарських занять;
- екзамен.

11. **Критерії оцінювання результатів навчання**

Увесь навчальний курс оцінюється в 100 балів. В поточне оцінювання включається: семінарські заняття – 20 балів, модульна контрольна робота – 30 балів, самостійна робота – 5 балів, індивідуально-дослідні завдання – 5 балів. На екзамені максимальна оцінка – 40 балів.

Поточний контроль (20 балів)

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на практичному занятті – **12 балів** за одну тему (за умови виконання всіх різновидів роботи, передбачених планами лабораторного заняття).

Контроль за самостійною роботою (5 балів)

Контроль за самостійною роботою відбуватиметься за допомогою бесіди (опитування), письмових відповідей та перевірки конспекту.

Модульна контрольна робота (30 балів)

Максимально можлива оцінка за модульну контрольну роботу – **30 балів**. Такого рівня робота має бути виконана грамотно і акуратно. Відповіді на питання контрольної роботи повинні бути повними, вичерпними, містити власні роздуми і приклади.

Екзамен (40 балів)

Максимальна кількість балів яку студент може отримати на екзамені **40**, мінімальна кількість – **24** бали. Екзамен проводиться у усній формі, або у письмовому вигляді, студент дає відповідь на три питання поставлені перед ним у білеті. Питання мають бути повністю розкриті, доповнені власним аналізом та наведеними прикладами.

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни) - 100 балів

Підсумковий рейтинг з кредитного модуля – це сума балів за поточний та модульний контроль, які студент отримує за час вивчення всієї дисципліни.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30	задовільно	
67-74	D (задовільно)	25		
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)			

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Історія та культура України»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60 % від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не пересклав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60 % від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувач вищої освіти, який має академічну заборгованість з освітнього компоненту за результатами поточного контролю, не допускається до екзамену. Рішення про недопущення за поданням викладача приймає декан факультету, його оприлюднюють до початку екзамену. У відомості обліку успішності роблять запис «не допущено»;

- здобувач вищої освіти допускається до складання екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю;

- здобувач вищої освіти підготувався до екзамену з освітнього компонента, якщо його рейтингова оцінка за результатами екзамену є більшою або рівною 24 балам (60 % від максимально можливої для даної форми контролю кількості балів). Рейтингову оцінку такого здобувача вищої освіти з освітнього компонента визначають як суму рейтингової оцінки за результатами поточної успішності та рейтингової оцінки за результатами екзамену;

- якщо допущений до екзамену здобувач вищої освіти не підготувався (його рейтингова оцінка за результатами екзамену є меншою 24 балів), то бали за екзамен до рейтингової оцінки поточної успішності не додаються, виставляють підсумкову оцінку з освітнього компоненту FX за шкалою ЄКТС та «незадовільно» за національною шкалою;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю у формі екзамену отримали незадовільну оцінку, дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;
- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;
- якщо здобувач вищої освіти, допущений до семестрового контролю не з'явився на семестровий екзамен, у відомості обліку успішності викладач записує «не з'явився». Про незалежні від здобувача вищої освіти причини (у тому числі непрацездатність у зв'язку із хворобою), які підтверджують неможливість його присутності на екзамені, він має негайно повідомити декана факультету.

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна. Для методичного забезпечення курсу «Історія та культура України» використовується наступна навчально-методична література та обладнання:

- друкований і електронний опорний конспект лекцій;
- ілюстративний матеріал (схеми, таблиці, історичні карти, географічні атласи);
- роздатковий методичний матеріал;
- електронний варіант роздаткового методичного матеріалу;
- навчальні посібники та зошит для самостійної роботи;
- мультимедійний проектор;
- відеофільми;
- об'єктно-модульне динамічне середовища навчання MOODLE.

14. Рекомендована література

1. Бойко О. Д. Нариси новітньої історії України (1985-1991 рр.) : Навч. посіб.. К.: Кондор, 2008. 357 с.
2. Бонь О. І., Іванюк О. Л. Історія України : Курс лекцій : Навч. посіб. К.: Вища шк., 2008. 463 с.
3. Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX – XX ст. [Навч. посіб.]. К., Генеза, 1996. 360 с.
4. Історія України: Навч. посіб. / Ю. А. Мицик, О. Г. Бажан, В. С. Власов. 3-тє вид., допов. і переробл. К.: Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2010. 595 с.
5. Історія України: новітня доба: навч. посіб. / [В.М. Литвин, В.Ф. Колесник, А.Г. Слюсаренко та ін.]; за ред. В.М. Литвина. К.: Академвидав, 2012. 480 с.
6. Історія України: Хрестоматія / Упоряд. В.М. Литвин. К.: Наукова думка, 2013. 1056 с.
7. Історія українського мистецтва: В 6-и т. К.: Мистецтво, 1966-1970.

8. Історія української культури / За заг. ред. І. Крип'якевича. К.: Либідь, 1994. 656 с.
9. Історія української культури. У п'яти томах. Т. 1. Історія культури давнього населення України. К.: Наукова думка, 2001. 1135 с.
10. Історія української культури. У п'яти томах. Т. 2. Українська культура другої половини XIII – першої половини XVII століть. К.: Наукова думка, 2003. 847 с.
11. Історія української культури. У п'яти томах. Т. 3. Українська культура другої половини XVII –XVIII століть. К.: Наукова думка, 2001. 1246 с.
12. Історія української культури. У п'яти томах. Т. 4. Книга 1. Українська культура першої половини XIX століття. К.: Наук. думка, 2008. 1007 с.
13. Історія української культури. У п'яти томах. Т. 4. Книга 2. Українська культура другої половини XIX століття. К.: Наукова думка, 2005. 1296 с.
14. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. посібник. Вид. 2-е, перероб. і доп. / За ред. проф. А. Яртися і проф. В. І. Мельника. Л.: Світ, 2005. 568 с.
15. Литвин В.М. Історія України (у 3-х томах) Т.1. З найдавніших часів до кінця XVIII ст.
К.: Альтернативи, 2003. 864 с.
16. Литвин В.М. Історія України (у 3-х томах) Т.2. Кінець XVIII – початок ХХ ст. К.: Альтернативи, 2005. 760 с.
17. Литвин В.М. Історія України (у 3-х томах) Т.3 (Новітній час (1914-2014)).
Кн.1. К.: Альтернативи, 2005. 832 с.; Кн.2. 640 с.
18. Мистецтво України: Біографічний довідник. / Упоряд.: А. В. Кудрицький, М. Г. Лабінський; за ред. А. В. Кудрицького. К.: Укр. енцикл., 1997. 700 с.
19. Мицик Ю.А., Бажан О.Г. Історія України. К.: Тов.»Вид-во «КЛІО», 2015. 680 с.
20. Огієнко І. Українська культура. Коротка історія культурного життя українського народу. К.: Абрис, 1991. 227 с.
21. Олійник С. В., Сидорук С.А. Історія України: конспект лекцій для студентів неісторичних факультетів вищих навчальних закладів України. Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О. В., 2011. 172 с.
22. Олійник С. В., Трубчанінов С.В. Україна в період між двома світовими війнами: курс лекцій. Кам'янець-Подільський: Оіюм, 2010. 194 с.
23. Петровський В. В., Радченко Л.О., Семенченко В.І. Історія України: Неупереджений погляд: Факти. Міфи. Коментарі. [вид. 2-ге, випр. та доп.] Х. : ВД “ШКОЛА”, 2008. 608 с.

24. Реєнт О. П. Україна в імперську добу (XIX – початок XX ст.). К. : Інститут історії України НАН України, 2003. 340 с.
25. Семчишин М. Тисяча років української культури. Історичний огляд культурного процесу. К.: Фенікс, 1993. 428 с.
26. Смолій В., Степанков В.С. Українська національна революція XVII ст. (1648-1676 р. р.). К.: Вид. дім “Києво-Могилянська академія”, 2009. 447 с.
27. Україна крізь віки. В 15 т. К.: Альтернативи, 1999-2000.
28. Українська культура: історія і сучасність: Навч. посібник / За ред. Черепанової С. О.
Л.: Світ, 1994. 456 с.
29. Українська культура: Лекції за ред. Д. Антоновича / Упоряд. С. В. Ульяновська; вс. ст. І. М. Дзюби; перд сл. М. Антоновича; Додатки С. В. Ульяновської, В. І, Ульяновського. К.: Либідь, 1993. 592 с.
30. Уривалкін О. М. Довідник з історії України. К.: Дакор, КНТ, 2009. 1008 с.
31. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності: курс лекцій. К.: Либідь, 1999. 480 с.
32. Шейко В. М., Тишевська Л.Г. Історія української культури: Навч. посібник / Наук. ред. В. М. Шейко. К.: Кондор, 2006. 264 с.